

Introduction to Linguistics - 1

Course Project

Part-1

Yashaswi Priya

2025114007

Language used (mother tongue): Maithili

Source used: <https://www.youtube.com/watch?v=roYjs3Wx1gk&list=PPSV>

This extract is from a Maithili Web Series called **Noon-Roti**. It depicts the conversation between a Man (M), his wife (W), their tour guide in Mithila (T); with characters like Ghosh Babu (G) and a delivery man (DM) appearing along the way.

(4:12)

T: अरे सर सर...ई दरभंगा छे सर। ऐता ठाम ठाम पर जाम रही छी। आहा दू डएग चलियो नही छे के आगे जाम भेट जएत। तह सर ओ सब पार करेत करेत हम्राह आधा पौन छटा लिए न जाएत। हान सर लेकिन अह...। हान सर लेकिन विस्वास रखू बुझलिए। हम आधा पौन छटा मे तुरन्त अवैछी।

Are sar sar...ii darbhanga chhe sar. Aetaah Thaam Thaam par jaam rahi chhee. Aahaan doo Daeg chaliyo nahi chhe ke aage jam bhet jayet. tah sar o sab paar karet karet hmraah aadhaa paun ghnTa lgiye na jaaet. Haan sar lekin ah.haan sar lekin viswaas rakhoo bujhalie. Ham aadhaa paun ghnTa me turant awaichhi.

ere sər sər i dərbh̥ŋ̥ ~ ḁtʃ̥e: sər aɪt̥ä t̥äm pər d̥zäm rəhi: tʃ̥i: äf̥~ä d̥u ɖeɡ tʃ̥elɪo: nəhi tʃ̥e ke äge d̥zäm b̥h̥et̥ d̥zət̥ t̥ph̥ sər o səb pär kəret̥ kəret̥ həmrāh äd̥h̥ä pāun g̥nṭä lgi e nə d̥zæt̥ h̥~ä sər lekin äf̥... h̥~ä sər lekin visväs rək̥h̥u budž̥əlie: həm äd̥h̥ä pən g̥nṭä m~ e t̥urənt̥ ävəitʃ̥i

(5:50)

W: एक तह देर भौगैल तै पर से कहियो रहल छिय जे पर देर भौगैल। ऐमे सॉरी सेहो कही रहल छिय। फॉर्मेलिटी निभा रहल छिय की?.....

ek tah der bhaugail tai par se kahiyo rahal chhiye je par der bhaugail. Aime Sorry kahee rahal chhiya. FormaeliTi nibhaa rahal chhiya ki?.....

ek təfi dər bʰogel təi pər se kəfijo rəfəl tʃʰijə ðʒe pər dər bʰogel sime sɔ:ri sefio kəfi rəfəl tʃʰijə pʰɔ:rmælɪti nibʰä rəfəl tʃʰijə ki

(6:00)

M: इन्का टह ऐना रहितए छी सब चीज मे ई फसे-इए जाईछेत |

inkaa Tah aina rahitae chii sab cheej mein ii phaseieae jaaichhet

inkä təfi eīnā rəfītē tʃʰəjī səb tʃidʒ me i pʰesie ðʒäi tʃʰet

W: हेइ फिर देख लियऊ बेसी नै बाजू । दुबै ल जाए क नाम पर दरभंगा अए लु, किजे मिथिला दर्सन करएबा।

Hei phir dekh liyao besi nai baajoo. dubai la jaye k naam par darbhanga la ae lu, kije Mithila darsan kraeb

he: pʰir dəkʰ lijəu besi nəi bädʒu quboi le ðʒäe kə näm pər dərbʰŋ̊ ~ ä'lə æ lu, kidʒe miṭʰilä dərsən kəre:b

W: खूब बुझैची हमार के ई झूठ फूस बोलेहे मिथिला मैथिली । इतै दिन स कहे रहिल्छी दुबै लह चलु, दुबै लह चलु, तह से नही । सप्ता प्लान प्रोग्राम बना कर दरभंगा अयैलु । योही की राखेल्छी दरभंगा? ईन्द्रलोक हैइ की?

Khoob bujhaichi hamaar ke ii jhooTh phoos bolehe Mithila Maithili. Itai din sa kahe rahilchhii idubai lah chalu, dubai lah chalu, tah se nahi. Saptta plaan program bana kar darbhanga lay ayailu. Yohi Kee rakhaelchii darbhanga me? Indralok chhaii kee?

kʰub budʒʰəitʃi həmär ke i ðʒʰutʰ pʰus bole he: miṭʰilä me:kʰili tʃai quboi sə kəfie rəfīltʃi quboi ləfi tʃəlu, quboi ləfi tʃəlu, təfi se nəfi səpttä plan progläm bənlä kər dərbʰŋ̊ ~ ä'le æelu joħi ki räkʰəltʃi dərbʰŋ̊ ~ ä'me mdərəlok tʃʰəri ki

M: हाँ अऊ हय ईन्द्रभवन । देखियो दरभंगा मे ईन्द्रभवन । चलू तह सोहन ईन्द्रभवन चलू तह ।

haan Aoo hay indrabhavan. dekhiyo, darbhanga mein Indrabhavan. Chaloo tah Sohan
Indrabhavan chaloo tah.

ਹੇ ਤੁ ਹੋ ਮਨੁਬੰਹਵਾਨ ਦੇਕਿਓ ਧਰਭਣ ਅੰਮੇ ਮਨੁਬੰਹਵਾਨ ਤੇਹਲੁ ਪਹਿ ਸੋਹਾਨ ਮਨੁਬੰਹਵਾਨ ਤੇਹਲੁ ਪਹਿ

T: हम...चलेयिछी सर!

Hmm... Chaleyichi Sir!

हम तेहलेजित्फ़ि सर

T: देखियओ, य हए छी ईन्द्रभवन । दरभंगा के एक तह नीक हेरिटेज प्लाएस ।

dekhiaao, ya hae chhii indrabhavan. darbhanga ke ek tah neek heritaej plaes.

देकियो जे है: तज्फ़ि मनुबंहवान धर्भण अंके एक तह निक हेरिटेज प्लेस

M: सोहन, अहान के ईन्द्रभवन के बारे मे और किछ बुझलईछ की?

Sohan. ahaan ke indrabhavan ke baare me aur kichh boojhalichh kee?

ਸੋਹਾਨ ਆਹਾਨ ਕੇ ਮਨੁਬੰਹਵਾਨ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇ ਅਤੇ ਕਿਛੁ ਬੁਝਲਾਈਂਦੀ ਕੀ?

T: नहीं सर हम्राअ तह बस याह बुझलईछ ई ईन्द्रभवन छै ।

nahi sar hamraa tah bas yaah bujhalaichh ii indrabhavan chhai

ਨਹੀਂ ਸਰ ਹਮਰਾ ਪਹਿ ਬੇਜਾਹੀ ਬੁਦੜਹਾਇਜ਼ੀ ਹੈ: ਮਨੁਬੰਹਵਾਨ ਤਜ਼ੀ

W: बूझालीयै तह ई ईन्द्रभवन छ । अब चलू न ऐत्त स ।

boojhaleeyai tah ii indrabhavan chhaii. Ab chaloo na aitta sa.

बुद्धिलिये पਹਿ हੈ: ਮਨੁਬੰਹਵਾਨ ਤਜ਼ੀ ਅਥੇ ਤੇਹਲੁ ਨਾ ਏਿਤ੍ਫ਼ ਸੇ

M: ऐत्त स चलू केना? ह ईया सब देखे लेन आईलय | ठाम ।

Aitta sa chaloo kena? Ha iyyaa sab dekhe len ailiye. Thaam.

ε:iʃʃə sə tʃəlu kənä hə ijä səb dəkʰe lənə äiljə tʰä:m

W: हम किए देख लेबयी ओ तह हमर कपार जलल रही जय आहान स्नग हमू बौआ रहल चिइ ईन्द्रलोक मे ham kiye dekh lebayi o tah hamar kapaar jalal rahee jay aahaan snge humoon bauaa rahal chii Indralok me.

hə:m kije dəkʰə lebəjī o tʃə həmär kəpär dʒələl rəh: dʒə äh~ä s~əŋ həm~u bəuä rəhəl tʃi: indṛəlok me

M: सोहन! आहान के ईन्द्रभवन के बारे मे कीय न बूझालेच्च नीक से डीटैल्स?

टूरिस्म पएएकएज पर आहान के ट्रूवेल गाइद के रोल से होइच्च?

Sohan! Aahaan ke indrabhavan ke baare me keeya na boojhalechch neek se DeeTails?

Toorism paeekaej par aahaan kay Travel gaaid ke rol se hoichch?

sohən äh~ä ke inđrəbʰəvən ke bäre me kije nə bʊdʒʰəilefni:k sə dʒi:təls
turisəm pæ:kedʒ pər äh~ä ke træ:vəl gaid ke rol se hoit?

T: सर! से बात तह ठीक छए मुदा हम तह बस ऐते जानै छिइ जे ई नीक जगह छैयी लेकिन हाम्प्राअ कियो अई जगह के बारे मेइन किछ बथऐइबे नयी करऊ तह हम आहान के काहान से बताऊ। हम तह बस या बूझैछियही कि जय ई ईन्द्रभवन छए, ई किला छए, ई राज्मैदान छए। ईराज्मैदान मे कहियो नएता सब अप्पन भाशन दैयी छए तह कालौ सर्कस लगयी छए। कहियो डिस्प्लान्ड लगयी छयी बस.....

Sir! Se baat tah Theek chhae muda ham tah bas aite jaanai chhii ki ee neek jagah chhaiyi lekin hamraa kiyo aii jagah ke baare mein kichh bathaiiibe nayi karao tah hum aahaan ke kaahaan se batau. Ham tah bas yaa boojhaichhiyahi ki jay ii Indrabhavan chhae, ii kila chhae, ii raajmaidaan chhae. Ee Raajmaidaan me kahiyon naitaa sab appan bhaashan daiyee chhaye tah kgalau sarkas lagayee chhaye. Kahiyo Disneyland lagayi chhayi bas.....

sər se bätʃ tʰi:k tʃʰe muðə həm tʃə bəs ε:iʃə dʒänəi tʃʰe je i:nik dʒəgəh i: lekin həmrä kijo e:i: dʒəgəh ke bäre me kitʃ bətʃiibe nəi kərə:u tʃə həm äh~ä ke k~äh~ä se bətʃəu həm tʃə bəs jäh bʊdʒʰəitʃi: dʒə i: inđrəbʰəvən tʃʰe, i: kilä tʃʰe: i: rädʒme:dän tʃʰe ε:rädʒme:dän me kəijo netä səb əpən bʰäʃən dəi: tʃʰe: tʃə kəglo sərkəs lägəi: tʃʰe kəijo disni:lænd lägəi: tʃʰe bəs

(8:15)

T: अरे घोश बाबू आहान्! ई घोश बाबू छएत । संगीताकईए छएत ।

Are Ghosh Baaboo aahaan! Ee ghosh baaboo chhaet. Sangeetak ee chhaet.

əre g^ho:s bābu: äh~ä i: g^ho:s bābu: tʃɛ:tʂŋ~i:tʃäke tʃɛ:t

G: प्रणाम प्रणाम

praNaam praNaam

prənä:m prənä:m

M: अरे वाह! संगीताक । ऊ ई तह बहत नएक बात । ...

Are waah! Sangeetak. Oo ee tah bahat naek baat....

əre vää:h sŋ~i:tʃäke o i: tʃähi bəhītnek bät

(9:20)

G: आइ प्रातह काल मे एकटह राग लिखली । अ की कहिछी हम मलब उन्धीयू मे रहलून ने तह संगीतए रहल दीमाग मे...

Aai praatah kaal me ekTah raag likhaleei. A kee kahichhee ham matlab undhiyo me rahaloон ne tah sangeete rahal deemaag me...

äi prä:tʃi käl me ektə räg lik^heli: ə ki kəhitʃi həm məd̪əb ʊnd̪iyo me rəflu: næ tʃähi sŋ~i:tʃe rəhəl dʒim~äg me

(9:56)

T: घोश बाबू आहा सुनू हम एकटह काज कदर्याच्छी । ह्या आहा के फकेबूक पर लाइव क दर्याच्छी । बहुते गोटा दाखत ।

Ghosh baaboo aahaa Sunoo, ham ekTah kaaj kaudaicchii . Hm aahaa ke facebook par live ka daayichhee. Bahute goTaa daekhat.

g^ho:s bābu: äh~ä sunu həm ektəhi kädʒ kədʒitʃi: həm äh~ä ke fesbuk pə läi:v kə dʒitʃi: bəhūtə gotä dək^hət

G: ...चूरा लेतू फाल्तू मे हम्रेह गीत |भो रहे रच्चा कएलू है|....सब के सब एकदम आवारा | एक्तह हमहिइ बाबा पर्बाबा कि नाक रखलयी छी | संगीत कए सेवा मे लागयी छी... |

...ChooRaa leytoo phaaltoo me hamreh geet.Bhorahe rachnaA kaeloo hain. Sab ke sab ekdam aawaaraa. Ektah ham hii baabaa parbaabaa key naak rakhalayi chhee. sangeet kae sewa me laagayii chhii....

tʃʊrə letu pʰältu me həmre gi:t bʰorefhe rətʃnä kelu: h~æ sə:b ke sə:b ekdəm ävärä: ektəh həməi b bäßä pərbäßä ke nä:k rəkʰləi tʃi:sj~i:tɔ ke sevä me lägəi tʃi:

M: अह आठ भाई छिहे?

Aha aath bhai chhihe?

əh̥ ~ ätʰ bʰäi tʃi:je

G: हून.. हून..

Hoon...Hoon...

h~u: h~u:

M: वाह |ईतह बहुत अद्भुत बात भएल |

waah. EE tah bahut adbhet baat bhael.

väh̥ e: tʃh̥ bəh̥ut ədþbʰut bät̥ bʰel

G: हम्... |सब आवारा|

Hmm...Sab aawaaraa.

hm sə:b ävärä:

T: अरे सुनू घोश बाबु | अरे आहान के गीत के कीयो ना चुरायब | आहान के हम लाईभ कय दायिछिइ लाखो लोग देखत बुझलीयए |

Arey Sunoo ghosh babu. Arey aahaan ke geet ke keeyo naa churaayab. Aahaan ke ham live kay daayichhii Laakho log dekhat bujhaleeyae.

ore sunu: g^ho:ʃ bābu: ore äf~ä ke gi:t ke kijo nə tʃurə:b äf~ä ke həm läiv kə dəitʃi: läk^ho log dek^hət^h budʒəlie:

G: हम्...

Hmm...

hm

G: हम्...

Hmm...

hm

(11:52)

W: बाप रे! जान चुद्दली घोश्ट बाबू स । कहाँन आखान हम दुबै के बूर्ज खालीफा दएखेत रहीतह । अ कहाँन हुम्रा ई दरभंगा टावर दिखा रहल चयी । हुह्! हाए रे हमर किस्मत ।

Baap re! Jaan chuTTali ghoshT baaboo sa. Kahaan aakhan ham dubai ke boorj khalifaa daekhet raheetah. A kahaan humraa ii darbhanga Taawar dikhaa rahal chayi.huh! Haae re hamar kissmat.

bä:p re dʒä:n tʃutəli g^ho:ʃt bābu: se käf~ä äk^hən həm dhubəi ke bōrdʒ k^həli:p^hä dək^het rəhitə ə käf~ä həmrä i d dərb^hŋ ~ ä:tä:vər dʒk^hä rəhəl tʃəi həf hää re həmər ki:smət,

M: अरे आहान के अप्पन मातृभूमी कए दर्शणीय स्थल सब से प्रेमे नहीं छी । अहीं दु-ओरे तहहान से बुर्ज खलीफा के नाम जप्ले जा रहील छी ।

Are aahaan kae appan maatribhoomi kae darshaNeeya sthal sab se premay nahi chhee. Ahee du-orey tahahaan se burj khaleefaa ke naam joplay jaa raheel chhii.

ore äf~ä ke əppən mäṭr.ub^humi: ke dərʃəni:jə st^həl səb se preme: nəhi: tʃi: əhi: dhu ore: t-äf~ä: se bōrdʒ k^həli:p^hä ke n~äm dʒəple dʒä rəhil tʃi:

W: जी एकदम नहिहिछ प्रेम । ई कऊन दर्शनईय स्थल छे से, कनी कहून तह हमरा ।

Jee ekdam nahi hichch prem. ee kaoon darshaniya sthal chhe se, kani kahoon tah humara.

đzi: ekđem nəħiħitħ prem i: kəun dərjəni;jə sħəl tħe se kəni: kəħi~u tħi ħəmər~ä

T: अरेरी मएएडम! अहान एतए खिसिआयलकिइया छी।

Arey maeeDam! Ahaan etae khisiaayal kiya chhee.

əre mædəm äħ~ä ɛtə kħisiäl kijä: tħi:

M: छोदू हटाऊ | चलू कोनो होटल मे खाना खायीए चलएछ |

ChhoDhoo haTaaoo. chaloon kono hoTal me khaanaa khaiye chalaechhee.

tħoqħu: ħətäu: tħelu: kono hotel me kħ~änä kħäiġe tħelxitħ

T: हाँ, हाँ अरे सर। किय कतौ होटल मे खएएब। पह्ले चलू कतऊ ठन्दा मे बैठछी आ तयिक बाद कोनो लन्च के प्रोग्राम बनबयी छी।

Haan, haan are sar. Kiya katau hoTal me khaaeb. Pahle chaloon katau Thandaa me baiThayi chhi aa tayik baad kono lunch ke program banbayi chhi.

ħ~ä ħ~ä ər: sər kijä kəħtu hotel me kħæ:b pəħi:le tħelu kəħtu tħəndä me bəi:tħetħi: ə tħejk bā:d, kono lənħke progräm bənbəji: tħi:

M: कहू तह केहेन भगलयी एइ मन्दिर। कहियू बहुत सून्दर रहेल।

Kahoo tah kayhayn bhagalayi ei mandir. Kahiyo bahoot soondar rahii.

kəħiu: tħi kefien bħegħej i: məndħr kəħijo bəħiut s~undħer rəħieħi:

W: कहियो हमहून बड. सुन्दर रही, केहेन भगलयी अब। लेकिन आहान कय कौन मल्लब? आहान के तह हाम्राअ सबैसे ई मन्दिर से प्रेम आइछी।

Kahiyo hamahoon baDr sundar rahee, Kehen bhagaliyi ab. Lekin aahaan kay kaun matlab? Aahaan ke tah hamraa sabaise ii mandir se prem aaichhhee.

kəħijo ħəmħi~u bəl' sundħer rəħi: kefien bħegħeli: əb le:kinə ~ä ħä ke ko:n məħħeb äħ~ä ke tħi ħəmrä səbəi: se i: məndħr se prem äitħi

M: अरे! हुम्रा अहून सो ऊतबे प्रेम आइछी ।

Are! Humraa ahoon so ootabe prem aaichhee.

ore fiemræ ~äfi~u so u:tøbe prem äitʃi:

W: हूह! औतबे प्रेम अयिछी, मने आहान ला हम अ ई मन्दिर एक समान छी नयी? अब तह हुम्रा सही मे होइए ज हम यह पोखिर मे कूईद कय जान द दी ।

Hooh! Autabe prem ayichhee, mane aahaan laa ham ee ii mandir ek samaan chhee nayi? Ab tah humraa sahee me hoiye ja ham yah pokhir me kooiid kay jaan da dee.

fi~uhi ~tøbe prem äitʃi: mene äfi~ä lä fiem ə i: məndɪr ek səmä:n tʃi nəj: ä:b tøfi fiemræ sehi: me hoiye ðʒə fiem jəfiə pokhɪr me kuiq_ke ðʒän dø di:

M: सेहो ट्र्य कै लिय थ।

Seho Try kai liiy tha.

seho træi kæe lijə tøfi

W: हम्!

Hmmh!

fimf

M: लेकिन आहान कय कई बूझालएछ ई पोखर मे कहियो स्विमिङ पूल सेहियो रहेत ।

Lekin aahaan kay kii boojhalaechhi ii pokhar me kahiyo swimming pool sehiyo rahet.

lekin äfi~ä ke ki: buðʒələitʃi: pokhər me kəfiyo svim ~ in pu:l sehiyo rəhet,

T: अरे माताराम! आहान कठी लय टेनशान लेयिछी । पह्ले आहान एझ गो फोर मिथिला कय टूर पएकएज से सष्टा मिथिला दर्शन क लिए । तथ्कए बाद की भयिएह ते गएलयिइ, आ दरभंगा भागअलयिइ आ सात टा प्लएस और| तयी के बाद आहान के हम दुबै टूर के पएकएज के व्यवस्था से हो कर्बा दएख्ल ।

Are maataaraam! Aahaan ka Thi lay Tenashan leyichhi. Pahle aahaan ei go for Mithila kay Toor paekaeja se sapTTa Mithila darshan ka liye. taykae baad kee bhayiyeh te gaelayii, aa darbhanga bhagalayii aa saathh Taa plaes aur. tayi ke baad aahaan ke ham dubai Toor ke paekaeja ke wyawasthaa se ho karbaa daeyl.

əre mätäräm äh~ä kət̪hi lə tenʃən leit̪hi: pəhəle äh~ä i go for miṭ̪ilä kə tur pækedʒ se səpt̪ä miṭ̪ilä dərʃən kə lijə t̪pike bäd̪ki: b̪v̪i:je t̪e geləi ä: dərb̪h̪j̪ ~ a̪b̪h̪əgələi ä: sät̪t̪ä ples ɔr t̪i ke bäd̪ äh~ä ke həm d̪ubəi t̪ur ke pækedʒ ke v̪j̪əvəst̪h̪ se ho kərbä d̪eil

M: भौआ । हिन्का किछ कमिट्मेन्ट करे से पहँ नीक से सोइच वीचार लिय ।

Bhauaa. Hinkaa kichh cammiTment kare se pahle neek se soich weechaar liya.

b̪əuä: hinkä kit̪h̪ kəmiṭ̪ment kare se pəhəle ni:k se soit̪v̪it̪fär lijə

T: अरे सर जे सब हम देख लएबेडे...

Are sar je sab ham dekh laebenge...

əre sər d̪že səb həm d̪ek̪h̪ lebeŋ~e

(17:34)

W: जा! ताहान अप्रए न कह्लए रहीय जे हम कनी पाईन पी कर रही जबयि, पी लिय कनी पाईन... ।

Jaa! taahaan apnae na kahlae raheeya je ham kanee paaiin pee kar rahi jabayi, pee liya kanee paaiin....

d̪žä t̪äf̪~ä əpne nə kəfle rəfijə d̪že həm kəni p~äin pi: kər rəfhi: d̪žəbəi pi lijə kəni p~äin

DM: ओना खाना नीक लागेल नाह सब कए?

onaa khaanaa neek laagel naah sab kae?

on~ä k̪änä ni:k lägel näf̪ səb ke

M: अरे नही नही इत्ती कश्ट नही करून आहान सब । हम्मा सब के खाना बहुत नीक लागल । आहान कनी हम्मा डिइटएल मे ब्लाऊ जय अहान सब्केईनून रोटी के सर्विस कएन्ना श्टार्ट भैल । एएते सुन्दर फुड सर्विस कए उप्क्रम आखिर अहान सब श्टार्ट कैनह कएलिये ।

are nahi nahi itti kashT nahi karoon aahaan sab. Hmraa sab ke khaanaa bahoot neek laagal.Aahaan kanee hmraa DiiTael me btaaoo jay ahaan sabke ee noon roTi ke sarvis kaennaa shTaarT bhail. eette sundar food sarvis kae uppikram aakhir ahaan sab shTarT kainah kaeliyain.

ere nəhi nəhi ette kəst nəhi kər~ un äf~ä səb fəmrä səb ke kʰänä bəfutni:k lägəl äf~ä kəni fəmrä qitel me bətä~u d̥ze äf~ä səbke i n~ un roti ke sərvis kenä stä:t bʰel ette sunđor pʰud sərvis ke upəkrəm äkʰir äf~ä səb stä:t kenəhi kelai:

W: आहान भोजन के लएलून ना अब चलून आगून देख के लएएल ज और किइ सब हयी ज-आहान के मिथिला मे ।

Aahaan bhojan ka laeloon naa ab chaloo na aagoon dekh ke laeyel ja aur kii sab hayee ja-aahaan ke Mithila mie.

äf~ä bʰod̥zən kə lelu nə əb tʃəlu: nə ägħu qekʰə ke lel d̥zə ɔr ki: səb fəæ d̥zäf~ä ke mitʰilä me

M: भोजन तह आहान कएल है, हम तह- खाएर छोटू । हम्रा कनी अख्खान और जैन्बा कीय, डीटैल मे जे आखिर इन्कर सङ्कए नून-रोटी कए पीछए कजुन आद्धी सब छएत्, कएन्ना ई-स्टार्ट भख्लयि, कएन्ना ई वर्क करयी छयिइ, किइ टीम छयिइ, सय हाम्राअ कनी जाने दीऔउ, अस्थिर रहून आहान ।

Bhojan tah aahaan kaela hai, ham tah- khaer chhoDhoo. Hmraa kanee akhkhan aur Jainbaa keeya, DeeTail me je aakhir inkar sabkae noon-roTi kae peechhae kaoon aadmi sab chhayet, kaennaa ii-start bhaylayi, kaennaa ii wark karayi chhayii, kii Teem chhayii, say hamraa kanee jaane deauuu, asthir rahoon aahaan.

bʰod̥zən tʂ äf~ä kelu fə fəm tʃəf- kʰə:r tʃʰoɖu fəmrä kəni əkʰkʰən ɔr d̥zənbä kijə di:tel m: d̥ze äkʰir inkər səb ke nu:n roti: ke p:tʃe: kəun ädpmi: səb tʃʰə:kennä istärt bʰeli kennä i: vərk kəri tʃʰe ki tʃim tʃʰe se fəmrä kəni: d̥zənə q̥iu əstʰir rəħu äf~ä

W: हम्...

Hmm....

hm

T: बुझयो जए सूरज कए पश्चिम से उगयल गएले, पाथर पर दूब गैल गएले एक्रा स्टार्ट करए मे । ऐत्तएक बात एक्खान की कहाब्, आगए चलू । आगए अएक्खन दरभंगा पूरा देख्बा छयी नएए ।

Bujhayo jae sooraj kae pashchim se ugayal gaelae, paathar par doob gail gaele ekraa start karae me. Aittaek baat ekkhan kee kahb, aagae chaloo. Aagae aekkhan darbhanga pooraa dekhbaa chhayi naee.

bud̄hijo d̄ze surəd̄z ke pəʃt̄ʃim se uge:l ge:le pāt̄hər pər d̄ub ge:l ge:le: e.krä ſtät kəre me ɛt̄tek
bāt̄ekk̄ən ki kəf̄əb äge tʃ̄əlu: äge: ekk̄ən d̄ərb̄h̄j̄ ~ əpu:rä d̄ek̄hbə tʃ̄n̄e ne

DM: हाँ सर, अब हुम्हो लगयिए जे और औडर लए जएय परत्, तयी द्वारे अब हम निकला चएहब ।

Haan Sar, ab humro lagayie je aur aurDer lael jaeya parat, tayi dwaare ab ham nikala chaehab.

h~ä sər əb həmro ləgəjjə d̄ze ər ədər lei d̄zæe pərət̄, t̄ʃ̄ii d̄v̄äre əb həm nikələ tʃ̄æf̄əb

M: अरए नहीं नहीं कनी काल बैसू ना । अख्ले तुरन्त भोजन केलो हए अख्ले उठके विदा भोजऊ से कए । हम आहान सब से और गप कर चाहिछी कनी और बिसेस जान्कारी जाना चहिछ जे आखिर इत्ते सुन्दर स फूड सर्विस केना स्टार्ट भेले हाम्रा ब्लाऊ आहा सब ।

Arae nahi nahi kaneet kaal baisoo naa. akhle turant bhojan kelo hae akhle uThke vidad bhojaoo se kae ham aahaan sab se aur gap kar chaahichhi kani aur bises jaankaari jaanaa chahichhh je aakhir itte sunddar sa phooD sarvis kena start bhele hamrah btaaoo aahaa sab

əre nəfi nəfi kəni kälə bəisu: nä ək̄hle t̄urənt̄ b̄od̄zən kelo he ək̄hle ət̄ke vidi b̄od̄zəu se: ke həm äf̄~ä səb se əur gəp kərə tʃ̄əhit̄pi: kəni: əur bises d̄zänkäri d̄zän tʃ̄əhit̄ə d̄zæe äk̄bir itte s~und̄ər sə p̄hud̄ sərv̄is kenä stärt b̄hele həmrä b̄t̄äu äf̄~ä səb

(19:15)

DM: लोग कहीछी न ज किछ प्राप्त क्रवा क्लेल किछ त्याग कर परिछे । ...ओ ई नून रोती प्राप्त कर कएल अपन सब किछ छोढ देल खिन । एते तक की....

Log kaheechhee na ja kichh praapt krwa klel kichh tyaag kar parichhe. ...o ii noon roti praapt kar kael apan sab kichh chhoDh del khin. ete tak kee

log kəhit̄pi nə d̄zə kit̄n̄ präpt̄ kərvä kele kit̄n̄ t̄jäg kərə pərit̄e o i: n~ un roti: präpt̄ kərə kel əpən səb kit̄n̄ t̄n̄od̄h del k̄in ete t̄pk ki

* * * * Timestamps for the video have been given in different parts of the text. Sections of the video have been chosen depending upon the clarity of audio.

Transliteration website: <https://www.hindietools.com/etools/roman-to-devanagari-english-hindi/>

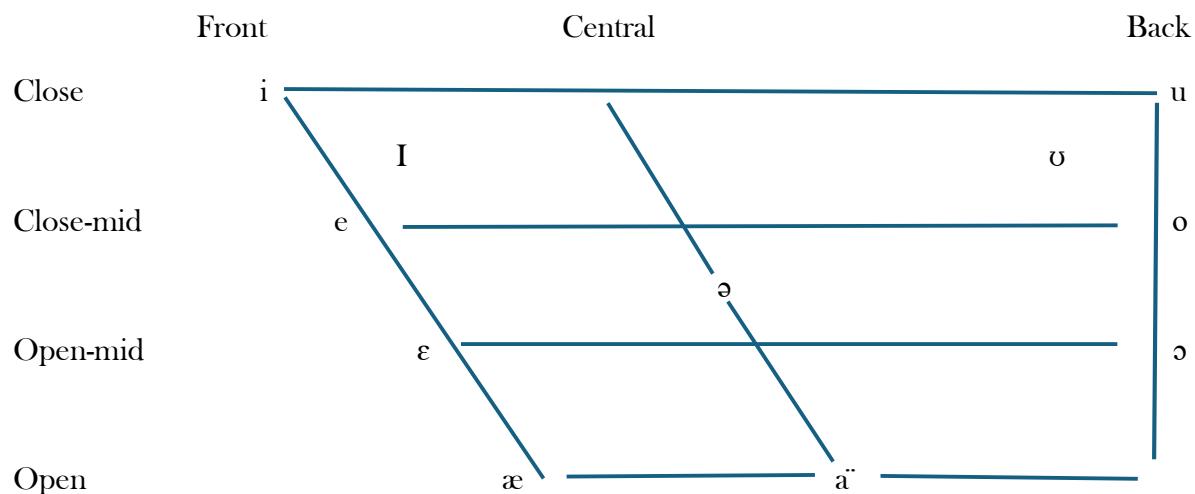
Changes have been made to the output texts of this website as it wasn't giving an accurate transliteration of a few words.

IPA CHART

Pulmonic Consonants

	Bi-labial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Glottal
Plosive	p b			t d		t̪ d̪		k g			
Nasal		m			n		ɳ		ɳ		
Trill				r							
Tap or Flap		v									
Fricative		f		s	ʃ						h
Lateral Fricative											
Approximant							j				
Lateral Approximant				l							

Vowel Triangle

Suprasegmentals:

: Long

Eg.: /pʰɔ:rmaelɪti/, /kərɛ:b/, /tʰa:i:m/, /rəfiłu:/

~ Linking

Eg.: /pəritʃe/ /kitʃ/ /tʃoðh/ /dʒäնkäri/ /dʒän/ /dʒae/

Africates:

tʃ

Eg.: /pəritʃe/ /kitʃ/ /tʃoðh/

dʒ

Eg.: /dʒäնkäri/ /dʒän/ /dʒae/

Diacritics:

^h Aspirated

Eg. /pəritʃ^he/ /kitʃ^h/ /tʃoð^h/ /k^hin/

— Dental

Eg.: /mi.ʈhi.la/, /ɛ.ʈte/, /bə.ʈuʈ/

~ Nasalized

Eg.: /ai̯ ~ a̯/, /k̯ ~ a̯h ~ a̯/, /kəh̯ ~ u/, /həm̯h ~ u/

Syllabification

1. अरे नहीं नहीं इत्ती कश्ट नहीं करून आहान सब | हम्रा सब के खाना बहुत नीक लागल |

ə.re nə.hi nə.hi ε.ʈʈe kə.ʃt nə.hi kə.r~ un ḁ.h~ ḁ.səb həm.rḁ.səb ke kʰḁ.nḁ̄.bə.hu̥.ni:k lā:gəl

2. आहान कनी हम्रा डिइटएल मे ब्ताऊ जय अहान सब्केर्नून रोटी के सर्विस कएन्ना श्टार्ट भैल |

ḁ.h~ ḁ.kə.ni həm.rḁ.qj.tel me bə.ʈʂ~ u dʐe ḁ.h~ ḁ.səb.ke i n~ un ro.ti ke sər.vi:s ke.nḁ̄.ʃtā:t bʰel

3. एएते सुन्दर फुड सर्विस कए उप्क्रम आखिर अहान सब श्टार्ट कैनह कएलियैन |

ε.ʈʈe sun.ɖər pʰud sər.vi:s ke upə.krəm ḁ.kʰir ḁ.h~ ḁ.səb ʃtā:t ke.nəh ke.ləi:

4. एक तह देर भौगैल तै पर से कहियो रहल छिय जे पर देर भौगैल |

ek tʂəh ɖər bʰo.gel tʂi pər se kə.hi.jo rə.həl tʃi.jə dʐe pər ɖər bʰo.gel

5. दुबै ल जाए क नाम पर दरभंगा अए लु, किजे मिथिला दर्सन करएएब |

ɖu.bəi le dʐä:e kə nää:m pər ɖər.bʰɳä:lə əe lu, ki.dʐe mi.ʈʰi.lä ɖər.sən kə.rə:b

6. खूब बुझैची हमार के ई झूठ फूस बोलेहे मिथिला मैथिली |

kʰub bu.dʐä:ei.ʈʃi hə.mä:r ke i dʐʰutʰ pʰus bo.le.hə: mi.ʈʰi.lä:mə:.ʈʰi.li

7. इतै दिन स कहे रहिल्छी दुबै लह चलु, दुबै लह चलु, तह से नहीं |

iʈai ɖu:n sə kə.hə: rə.hi:l.ʈʃi ɖu.bəi ləh tʃə.lu, ɖu.bəi ləh tʃə.lu, tʂə se nə.hi

8. आहान के ईन्द्रभवन के बारे मे कीय न बूझालेच्च नीक से डीटैल्सः

a:f~ a:ke m.dfr.bhə.vən ke bə:re me ki.jə nə bu.dʒ̥əi.letʃ̥ ni:k sə dʒi.te:ls

9. कहाँन आखान हम दुबै के बूर्ज खालीफा दएखेत रहीतह

kä:f~ a:a:k̥ən fiəm dju.bəi ke bordʒ̥ k̥ə.li:p̥a:ðe.k̥et rə.hi.tə

10. ई कऊन दर्शनईय स्थल छे से, कनी कहून तह हमरा ।

i: kə.un ðər.jə.ni:jə st̥əl tʃ̥e se kə.ni: kə.f̥i~ u tʃ̥fi fiə.mə.r~ a:

11. लेकिन आहान कय कई बूझालएछ ई पोखर मे कहियो स्विम्मिड़ पूल सेहियो रहेत |

Le.kin ä.f̥~ä ke ki: bu.dʒ̥ə.ləitʃ̥ i: po.k̥ər me kə.hi.jo svı.miŋ pu:l se.hi.jo rə.het,

12. पह्ले आहान एइ गो फोर मिथिला कय टूर पएकएज से सप्टा मिथिला दर्शन क लिए ।

pə.hi.le ä.f̥~ä i go for mi.t̥i.lä kə tur pæ.ke.dʒ̥ se səp.t̥ä mi.t̥i.lä ðər.jən kə li.jə

13. हिन्का किछ कमिट्मेन्ट करे से पह्ले नीक से सोइच वीचार लिय ।

f̥~in.kä:kɪtʃ̥ kə.miṭ.mənt kə.re se pə.hi.le ni:k se so.itʃ̥vi.tʃ̥är li.jə

14. आहान कनी हम्रा डिइटएल मे ब्लाऊ जय अहान सब्क्रेईनून रोटी के सर्विस कएन्ना श्टार्ट भैल ।

ä.f̥~ä kə.ni fiəm.rä dʒi.tel me bə.t̥ä.u dʒ̥e ä.f̥~ä səb.ke i n~un ro.ti ke sər.vi:s ke.nä ſtä:t b̥el

15. एएते सुन्दर फुड सर्विस कए उप्क्रम आखिर अहान सब श्टार्ट कैनह कएलियैन ।

ɛ.ɪt̥e sun.ðər p̥ud sər.vi:s ke upə.krəm ä.k̥ir ä.f̥~ä səb ſtä:t ke.nəf̥i ke.loi:

16. बुझयो जए सूरज कए पश्चिम से उगयल गएले, पाथर पर दूब गैले एका स्टार्ट करए मे ।

bu.dʒ̥i.jo dʒ̥e su.rədʒ̥ ke pəʃ.tʃ̥im se u.ge:l ge:.le p̥ä.ðər pər ðub ge:l ge:.le: e:.krä ſtät kə.re me

17. हाँ सर, अब हम्मो लगयिए जे और औडर लए जाएय परत, तयी द्वारे अब हम निकला चएहब ।

h~ä sər əb h̄em.ro lə.gə.jiə d̄z̄e ɔr ɔ.dər lei d̄zä.e pə.rət, p̄.ji.e d̄vä.re əb h̄em ni.kə.lə t̄ʃæ.h̄eb

18. अख्ले तुरन्त भोजन केलो हए अख्ले उठके विदा भोजऊ से कए ।

ə.kʰle t̄m.rən̄t b̄h̄o.d̄z̄ən ke.lo he ə.kʰle utʰ.ke vi.đä b̄h̄o.d̄z̄ə.u se: ke

19. लोग कहीछी न ज किछ प्राप्त क्रवा क्लेल किछ त्याग कर परिछे ।

log kə.hi.t̄ʃ̄i nə d̄z̄ə kit̄ʃ̄ prä.pt̄.kər.vä ke.le ki.t̄ʃ̄ t̄ʃ̄äg kə.rə pə.r̄.ri.t̄ʃ̄e

20. ओ ई नून रोती प्राप्त कर कएल अपन सब किछ छोढ देल खिन

o i: n ~ un ro.t̄i: prä.pt̄.kə.rə kel ə.pən səb kit̄ʃ̄ t̄ʃ̄odʰ d̄el kʰin

21. अरे आहान के अप्पन मातृभूमि कए दर्शणीय स्थल सब से प्रेमे नही छी ।

ə.re ä.h~ä ke əp.pən mä.t̄r.b̄u.mi: ke d̄ər.ʃə.ni:jə st̄h̄əl səb se pre.me: nə.hi: t̄ʃ̄i:

22. अही दु-ओरे तहहान से बुर्ज खलीफा के नाम जप्ले जा रहील छी ।

ə.hi: d̄u ore: t̄~ä.h~ä: se b̄urdž kʰə.li:.pʰä ke n ~ äm d̄z̄əp.le d̄zä rə.hil t̄ʃ̄i:

23. पह्ले चलू कतऊ ठन्दा मे बैठछी आ तयिक बाद कोनो लन्च के प्रोग्राम बनबयी छी ।

pə.hi:.le t̄ə.lu kə.t̄.u t̄h̄ən.dä me bəi:.t̄h̄e.t̄ʃ̄i: ə t̄əjik bä:d̄.ko.no ləntʃ ke pro.gräm bən.bəjī: t̄ʃ̄i:

24. कहू तह केहेन भगअलयी एइ मन्दिर । कहियू बहूत सून्दर रहेल ।

kə.hu: t̄əh̄ ke.hien b̄h̄ə.gə.ləi i: mən.d̄r kə.hi.jo bə.hu.t̄ə s ~ un.d̄ər rə.hi: l

25. आहान के तह हाम्राअ सबैसे ई मन्दिर से प्रेम आइछी ।

ä.h~ä ke t̄əh̄ h̄em.rä sə.bəi: se i: mən.d̄r se prem äi.t̄ʃ̄i

26. औतबे प्रेम अयिछी, मने आहान ला हम अ ई मन्दिर एक समान छी नयी?

əf̥.be prem əi.tʃi: mə.ne ə.h~ä lä həm ə i: mən.d̥ir ek sə.mä:n tʃi nə.ji:

27. अब तह हुम्रा सही मे होइए ज हम यह पोखिर मे कूईद कय जान द दी ।

ä:b tʃi həm.rä sə.hi: me hoi.je dʒə həm.jə.hə po.kʰir me ku.id̥.ke dʒän d̥.d̥i:

28. तयी के बाद आहान के हम दुबै टूर के पएकएज के व्यवस्था से हो कर्बा दएख्ल ।

tʃi ke bäd.ä.h~ä ke həm d̥u.bəi tʃur ke pæ.kedʒ ke vjə.vəs.tʰä se hio kər.bä d̥e.il

29. तयकए बाद की भयिएह ते गएलयिइ, आ दरभंगा भागअलयिइ आ सात टा प्लएस और।

tʃi.ke bäd.ki: bʰə.i:.je tʃe ge.ləi ä: dər.bʰŋä bʰə.gə.ləi ä: sät.tä ples ɔr

30. ताहान अप्पए न कह्लए रहीय जे हम कनी पाईन पी कर रही जबयि, पी लिय कनी पाईन्... ।

tä.h~ä əp.ne nə kəfi.le rə.hi.jə dʒe həm kə.ni p~ä.in pi: kər rə.hi: dʒə.bəi pi li.jə kə.ni p~ä.in

Phonological Analysis:

1. What is permissible in the onset, rhyme, and coda?

Generally, syllables can be in the form of

- i. CVC:

/sər.vɪs/, /dʒi.tel/, /rə.fiəl/, /səb/

- ii. CV:

/nə.fi/, /kə.r̥uŋ/, /æ.ʃi~aɪ/

- iii. The vowels in the above cases may be replaced with diphthongs:

/bu.dʒ̩əi.letʃ/, /lə.gə.jɪə/

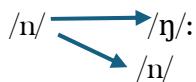
2. Rules of syllabification and syllable formation:

1. The nucleus of a syllable is always a vowel (nasalized or not) or a diphthong.
2. The Onset and Coda are usually Consonants
3. Onsets and Codas can both be dropped: eg. in /æ.ʃi~aɪ/, both of the onset and the coda of the first syllable have been dropped.
4. Gemination of consonants is present in syllables: eg. /ə.kʰle/, /ʃtää:t/, /dər.bʰŋaɪ/

3. Which sounds occur in complementary distribution?

1. /n/ and /ŋ/:

ŋ: Occurs only before a velar plosive eg. /dər.bʰŋaɪ/, /svi.miŋ/ etc.

/n/: Can occur everywhere except before a velar plosive.

* * In this data, we only have evidence of it occurring before a voiced velar plosive /g/. However, in words such as /əŋk/, it also occurs before a voiceless velar plosive /k/.

2. /ə/ /aɪ/ and so /e/ are sometimes used interchangeably:

/pə.fiə.le/ and /pe.fie.le/ have the same meaning (first)

However /səb/ (all) and /seb/ (apple) DO NOT have the same meaning.

/rə.ɦil.tʃi/ and /rā.ɦil.tʃi/ have the same meaning but /kal/ (time) and /kəl/ (tomorrow/yesterday/tap) DO NOT.

Hence, even though they form minimal pairs and are NOT morphemes, they can sometimes be used interchangeably.

3. /i/ and /ɪ/ are allophones:

/ɪ/ : Cannot occur at the ending of a word.

/i/: Can occur everywhere (no constraints)

$$\begin{array}{ccc} /i/ & \xrightarrow{\hspace{1cm}} & /ɪ/ \\ & \searrow & \\ & /i/ & \end{array}$$

4. Phonological Rules:

1. A vowel is nasalized if it occurs:

- i. Before or after a Nasal consonant (Possible not compulsory)

Eg.: /m̚e/, /fəm̚u/, /n̚äm/, /on̚ä/, /dərbʰŋ̚ä/

- ii. Before or After a voiced glottal fricative /h/ (Possible not compulsory)

Eg. /ah̚ä/, /k̚ah̚ä/, /kəh̚u/, /fəmh̚u/

2. Schwa is usually dropped when it occurs at the end of a word, or in between two consonants.

Eg. /uge:l/ instead of /uge:lə/, /n̚äm/ instead of /n̚ämə/, /ekkʰən/ instead of /ekəkʰən/

3. Only vowels (And all vowels) in the language can be lengthened.

Eg.: /pʰɔ:rmæltʃi/, /kərɛ:b/, /tʰä:im/, /rəɦlu:/

